

Cięcie drzew i krzewów ozdobnych

Cięcie drzew i krzewów jest praktyką starą, lecz ciągle mało stosowaną. Nie wszyscy robią to chętnie sądząc, że im większy krzew posadzimy, tym będzie on ładniejszy. Niestety tak nie jest. Sukces w uprawie krzewów ozdobnych w dużym stopniu zależy od prawidłowego cięcia, poprzez które uzyskuje się większe wartości dekoracyjne. Cięcie i formowanie należy rozpocząć u roślin młodych, ponieważ u wielu gatunków opóźnianie tych zabiegów odbija się niekorzystnie na ich wzroście. Ważne jest pozostawienie na młodych roślinach mocnych pędów, które w przyszłości będą stanowiły ich szkielet. Zasadą jest, że pędy silnie rosnące tnie się słabo, natomiast pędy słabo rosnące – silnie. Nie wszystkie krzewy trzeba regularnie przycinać. Niektóre kwitną regularnie bez cięcia. Tworzą kwiaty na pędach jednorocznych lub kilkuletnich, a ich rozwój następuje z końcowych pąków pędowych. Cięcia nie wymagają gatunki wiecznie zielone. Dobrze je znoszą, lecz bujniej po nim nie kwitną. Krzewom ładnie i prawidłowo uformowanym wystarczy cięcie korygujące.

Cięcie po posadzeniu

Cięcie powinno być wykonane wiosną, po posadzeniu krzewów. Posadzone jesienią, również tnie się wiosną, kiedy minie obawa wystąpienia przymrozków. Krzewy nie przycięte gorzej się przyjmują, gdyż wiosną na pędach rozwija się zbyt dużo pączków w stosunku do korzeni. Cięcie po posadzeniu polega na skróceniu pędów tak, by pozostało po 3-5 pąków na każdym pędzie. Cięcie wykonuje się nad pączkiem skierowanym na zewnątrz. Wtedy nowe pędy będą wyrastały na zewnątrz, nie będą się krzyżowały, przez co krzew uzyska prawidłowy pokrój.

Cięcie prześwietlające

Stosuje się tam gdzie silny wzrost krzewów powoduje zagłuszanie rosnących obok innych roślin. Cięcie takie polega na usunięciu kilku starych przyrostów. Wykonuje się go tuż przed ruszeniem wegetacji tj. w końcu lutego – na początku marca lub po zakończeniu wzrostu - koniec sierpnia, początek września.

Cięcie krzewów kwitnących

W przypadku krzewów o ozdobnych kwiatach podstawą cięcia jest znajomość pory kwitnienia. Krzewy kwitnące od czerwca do września, kwitną na pędach, które wytworzą w danym roku. Cięcie ich wykonuje się wczesną wiosną, gdy minie obawa wystąpienia silniejszych przymrozków. Jeżeli cięcie wykonamy zbyt

późno, kwitnienie może się opóźnić. W rejonach o łagodnej zimie cięcie można wykonać nawet jesienią. Skraca się silne i zdrowe pędy na długość ok. 15-20 cm, a pędy stare i zbyt cienkie wycina zupełnie.

Do tej grupy zalicza się: budleję, wrzosy, hibiskus, hortensje drzewiastą, hortensje bukietową, wyjątek stanowi hortensja ogrodowa, która mimo że kwitnie latem - pąki tworzy rok wcześniej.

Krzewy kwitnące wczesną wiosną, pąki kwiatowe tworzą na pędach w roku poprzednim. W okres zimy wchodzą z uformowanymi pączkami, które rozwijają się wiosną, gdy tylko się ociepli. Dlatego cięcie tych krzewów przeprowadza się dopiero po kwitnieniu. Pozostawia się pędy najsilniejsze, skracając je na różną wysokość odcinając połowę lub 1/3 przekwitłego pędu. Ten odcięty fragment pędu, gdybyśmy pozostawili na przyszły rok - nie zakwitnie, natomiast pęd przycięty wypuści nowe, silne pędy, które w końcu lata znów utworzą na końcach pąki kwiatowe.

Cięcie iglaków

Rośliny iglaste są na ogół trudne do formowania. Dlatego rosnące pojedynczo lub w luźnych grupach nie wymagają specjalnego formowania. Wyjątek stanowią cisy, tuje, jałowce, cyprysiki i niektóre gatunki choiny. Nie powinno się natomiast ciąć sosen i świerków. Lepiej znoszą cięcie rośliny młodsze niż starsze, zdrowe niż chore i rosnące w cieniu niż w pełnym słońcu.

Cięcie krzewów liściastych tworzących żywopłoty

Krzewy liściaste wysadzone jako żywopłot, należy po posadzeniu przyciąć na wysokość ok. 20 cm. Drugie cięcie przeprowadza się wiosną następnego roku, dodając do ostatniego przyrostu ok. 20 cm. Tak samo postępuje się w kolejnych latach. Kiedy uzyskamy zaplanowaną wysokość żywopłotu, rocznie zostawia się tylko po ok. 2-3 cm. przyrostu. Cięcie żywopłotów liściastych wykonuje się wczesną wiosną, przed rozwinięciem liści oraz dodatkowo powtarza 2-3 razy w okresie wiosny i lata. Krzewów iglastych po posadzeniu nie przycina się. Dopiero, kiedy osiągną odpowiednie rozmiary strzyże się je raz, czasem dwa razy w ciągu roku. Wykonuje się to w końcu marca i kwietniu. Jeżeli jest konieczne drugie cięcie, wykonuje się je w środku lata.

Jak przycinać poszczególne krzewy

Azalia Japońska – kwitnie w maju, przed rozwojem liści. Cięcie formujące młodych roślin prowadzi się bardzo ostrożnie po kwitnieniu. W następnych latach pielęgnacja polega na zrywaniu zwiędłych kwiatów i usuwaniu suchych gałązek. W razie konieczności można przeprowadzić w marcu silne cięcie odmładzające.

Berberys – cięcie należy przeprowadzać bardzo ostrożnie. Gatunków zimozielonych nie powinno się w ogóle przycinać. Silnie rosnące gatunki o liściach sezonowych można okazjonalnie prześwietlać, unikając corocznego cięcia ze względu na ładny naturalny pokrój.

Budleja Davida – kwitnie późno latem na tegorocznych pędach. Przycinamy ją wczesną wiosną, 20-30 cm od ziemi.

Bukszpan – jest bardzo podatny na cięcie i formowanie. Cięcie przeprowadza się dwa razy w sezonie. Pierwszy raz na wiosnę w marcu, drugi w połowie lata: podczas cięcia pędy skraca się o 1/3 długości.

Dereń – kwiaty i owoce mają małe znaczenie dekoracyjne. Jego ozdobą są liście a u derenia białego - zimą czerwone pędy. Przez coroczne silne i niskie cięcie można uzyskać większą ilość pędów, dzięki czemu krzew będzie bardziej dekoracyjny.

Forsycja – obficie kwitnie wczesną wiosną, wszystkie gatunki i odmiany forsycji przycina się po kwitnieniu obcinając 2/3 długości kwitnących pędów. Nie przycinana forsycja kwitnie tylko na wierzchołkach pędów, ogołaca się od dołu.

Hortensja ogrodowa – kwitnie na zeszłorocznych pędach. Wiosną tylko usuwamy resztki zeszłorocznych kwiatostanów oraz słabych pędów.

Hortensja krzewiasta – zakwita na tegorocznych pędach, w połowie lata. Starsze pędy można przyciąć krótko na wiosną.

Irga – pozioma najładniej wygląda posadzona pojedynczo. Praktycznie nie wymaga cięcia, poza małą korektą. Irga Dammera bardzo dobrze znosi cięcie, można więc ją dowolnie przycinać.

Jaśminowiec wonny. Kwitnie na przełomie maja – czerwca na zeszłorocznych pędach. Dlatego tnij go po kwitnieniu. Przekwitłe pędy skraca się, silne młode można skrócić o połowę, słabe należy usunąć.

Kalina koralowa – kwitnie wiosną na zeszłorocznych pędach. Cięcie formujące młodych krzewów prowadzi się po kwitnieniu, skracając pędy o 2/3 długości. W dalszych latach pielęgnacja polega na przycinaniu przekwitłych gałęzi.

Krzewuszka – kwitnie wiosną na zeszłorocznych pędach. Cięcie wykonuje się po kwitnieniu, w czerwcu. Należy skrócić przekwitłe gałęzie. Krzewuszka często powtarza kwitnienie pod koniec lata.

Liguster – jest najpopularniejszym krzewem na żywopłoty formowane, bardzo dobrze znosi cięcie.

Lilak pospolity – kwitnie na zeszłorocznych pędach. Cięcie pielęgnacyjne wykonuje się w maju, po kwitnieniu. Polega ono na usunięciu przekwitłych kwiatostanów nad młodymi pędami. Co kilka lat na przedwiośniu można wykonać cięcie odmładzające. Usuwa się gałęzie stare, uschnięte i zbyt zagęszczone.

Mahonia – kwitnie w kwietniu – maju. Krzewy tną się po kwitnieniu. Należy skracać o 1/3 przekwitłe pędy.

Migdałek trójklapowy – kwitnie wiosną na zeszłorocznych pędach. Cięcie polega na skróceniu przekwitłych gałęzi. Jednocześnie należy usunąć pędy stare i chore.

Milin amerykański – jest pnączem samoczeplnym. Kwitnie od lipca do września. Wiosną skraca się przekwitłe pędy nad 3-5 pąkiem, a także usuwa się pędy suche i przemarznięte.

Ognik – kwitnie w maju – czerwcu, cięcie powinno być ograniczone do cięcia formującego ponieważ pędy odrastają bardzo wolno.

Perukowiec – cięcie perukowców należy przeprowadzać bardzo oszczędnie i ograniczyć je do cięcia regulującego w przypadkach, gdy staje się zbyt duży.

Pęcherznica – najważniejszym walorem dekoracyjnym pęcherznicy są liście, cięcie ograniczyć tylko do regulowania pokroju i ewentualnie odmłodzenia krzewu.

Pięciornik krzewiasty – kwitnie obficie od czerwca do jesieni. Cięcie wykonuje się w marcu, usuwając całkowicie pędy stare i słabe. Pozostałe skraca się o około 20 cm.

Porzeczka ozdobna – pokrojem przypomina porzeczki owocowe, jej ozdobą są kwiaty rozwijające się w kwietniu, maju. Ponieważ słabo kwitnie na pędach czteroletnich i starszych, pędy takie należy wycinać wczesną wiosną jak najniżej, przy ziemi.

Róża – przycina się wiosną, przed ruszeniem wegetacji. Róże wielo- i wielkokwiatowe, przeznaczone na kwiat cięty można ciąć silnie na 2-3 oczka, natomiast krzewy pozostawione do ozdoby działki, tnie się umiarkowanie na 5-7 oczek. Silnie rosnące róże parkowe, płożące i dzikie tnie się minimalnie, skracając tylko przekwitnięte pędy. Róże pienne tnie się jak wielkokwiatowe.

Tamaryszek - spotykany często w uprawie tamaryszek drobnokwiatowy kwitnie przed rozwojem liści w kwietniu – maju. Cięcie wykonuje się po kwitnieniu skrcając o 2/3 przekwitłe gałęzie. Kwitnący latem tamaryszek pięciopręcikowy tnie się przed ruszeniem wegetacji, w marcu.

Tawuła – sposób cięcia tych krzewów zależy od gatunku i pory kwitnienia. Kwitnące wiosną, na zeszłorocznych pędach tawuła wczesna i tawuła van Houtte'a powinny być cięte po kwitnieniu. Nie należy skracać młodych pędów rozwijających się od podstawy krzewu. Kwitnąca latem, na tegorocznych pędach tawuła drobna i tawuła japońska powinny być cięte w marcu.

Wawrzynek wilczętyko – kwitnie w marcu, przed rozwojem liści. Krzew ten nie lubi cięcia, trudno odrasta i słabo się zagęszcza. Tylko w razie konieczności należy skracać o połowę przekwitłe gałązki.

Wiciokrzew – nie wymaga zasadniczo cięcia poza regulacją pokroju oraz wycinaniem uschniętych pędów.

Wierzba – dość popularna ostatnio wierzba pienna. Wymaga silnego cięcia wiosną, po przekwitnięciu kotków, ale przed rozwojem liści. Tnie się zeszłoroczny przyrost, pozostawiając po kilka pąków u nasady pędów. Odmiany barwolistne, silnie rosnące można przycinać kilkakrotnie w ciągu lata. Skracając do połowy wyrastające pędy.

Wrzos i wrzosiec – aby rośliny lepiej kwitły należy corocznie ścinać przekwitnięte kwiatostany. Kwitnące wiosną wrzośce przycina się w połowie maja, natomiast kwitnące jesienią wrzosy – wczesną wiosną w marcu, kwietniu.

Złotlin – kwitnie na tegorocznych pędach, na przełomie maja i czerwca, czasami kwitnie jeszcze raz jesienią, ale mniej obficie. Cięcie złotlinu polega na wycinaniu najstarszych, często już zaschniętych pędów tuż przy ziemi. Żywotność pędów nie jest duża – zwykle trzyletnie pędy są już zaschnięte.

Złotokap – kwitnie na przełomie maja – czerwca. Systematyczne cięcie nie jest konieczne. Wystarczy wycinać tylko uszkodzone lub stare pędy tuż po kwitnieniu.

Żarnowiec – nie wymaga praktycznie żadnego cięcia, można wykonywać tylko cięcie formujące w celu ukształtowania jego pokroju.

Żylistek – kwitnie wczesnym latem. Cięcie pielęgnacyjne wykonuje się po kwitnieniu, przycinając przekwitnięte gałęzie.

Elżbieta Maśko
DODR we Wrocławiu

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

Data publikacji
29.07.2022